

సభాపర్వం - ధర్మసారం

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం, శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్, సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

స త్వం మాం పాహి దేవేశ లక్ష్మీశ గరుడధ్వజ ।
సర్వాపత్తివినాశాయ ప్రసన్నో భవ సర్వదా ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

కృష్ణాయ యాదవేంద్రాయ, జ్ఞానముద్రాయ యోగినే ।
నాథాయ రుక్మిణీశాయ, నమో వేదాంతవేదినే ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

కృష్ణద్వైపాయనం వ్యాసం, సర్వలోకహితే రతమ్ ।
వేదాబ్జభాస్కరం వందే, శమాదినిలయం మునిమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి -
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషామ్,
ఆస్తికమహాజనానాం, ఆధివ్యాధి, నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం,
విషూచికేత్యాది, క్రిమిజనిత, సమస్త దుష్ప్రభావ, నిర్మూలన ద్వారా, సకల
శ్రేయోఽభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థఫలసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మ-
ప్రతికూలతా పరిహారార్థం, గోసంరక్షణార్థం, జ్ఞాన-భక్తి-వైరాగ్య సిద్ధ్యర్థం చ,
శ్రీమన్మహాభారతే, సభాపర్వణి, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యానపురస్సరం,
త్రయోదశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

**అథ శ్రీమహాభారతే సభాపర్వాంతర్గత
రాజసూయారంభపర్వణి త్రయోదశోఽ ధ్యాయః**

వైశంపాయన ఉవాచ

అవిచార్య మహారాజ రాజసూయే మనః కురు ।
ఇత్యేవం సుహృదస్సర్వే పృథక్చ సహ చాబ్రువన్ ॥ 13-26 ॥

స ధర్మ్యం పాండవస్తేషాం వచశ్రుత్వా విశాంపతే ।
ధృష్టమిష్టం వరిష్టం చ జగ్రాహ మనసాఽ రిహా ॥ 13-27 ॥

శ్రుత్వా సుహృద్వచస్తచ్చ జానంశ్చాప్యాత్మనః క్షమం ।
పునః పునర్మనో దధ్రే రాజసూయాయ భారత ॥ 13-28 ॥

స భ్రాతృభిః పునర్దీమాన్ ఋత్విగ్భిశ్చ మహాత్మభిః ।
మంత్రిభిశ్చాపి సహితో ధర్మరాజో యుధిష్ఠిరః ।
ధౌమ్యుద్యైపాయనాద్యైశ్చ మంత్రయామాస మంత్రవిత్ ॥ 13-29 ॥

యుధిష్ఠిర ఉవాచ

ఇయం యా రాజసూయస్య సమ్రాడర్హస్య సుక్రతోః ।
శ్రద్ధధానస్య వదతః స్పృహ మే సా కథం భవేత్ ॥ 13-30 ॥

వైశంపాయన ఉవాచ

ఏవముక్తాస్తు తే తేన రాజ్ఞా రాజీవలోచన ।
ఇదమూచుర్వచః కాలే ధర్మరాజం యుధిష్ఠిరం ॥ 13-31 ॥

అర్హస్త్వమసి ధర్మజ్ఞ రాజసూయం మహాక్రతుం ॥ 13-32 ॥
అధైవముక్తే నృపతౌ ఋత్విగ్భిర్ ఋషిభిస్తథా ।
మంత్రిణో భ్రాతరశ్చాన్యే తద్వచః ప్రత్యపూజయన్ ॥ 13-33 ॥

స తు రాజా మహాప్రాజ్ఞః పునరేవాత్మనాఽ ఽ త్మవాన్ ।
భూయో విమమృశే సార్థః లోకానాం హితకామ్యయా ॥ 13-34 ॥

సామర్థ్యయోగం సంప్రేక్ష్య దేశకాలౌ వ్యయాగమౌ ।
విమృశ్య సమ్యక్ చ ధియా కుర్వన్ ప్రాజ్ఞో న సీదతి ॥ 13-35 ॥

నహి యజ్ఞసమారంభః కేవలాత్మవినిశ్చయాత్ ।
భవతీతి సమాజ్ఞాయ యత్నతః కార్యముద్వహన్ ॥ 13-36 ॥

స నిశ్చయార్థం కార్యస్య కృష్ణమేవ జనార్దనం ।
సర్వలోకాత్పరం మత్వా జగామ మనసా హరిం ॥ 13-37 ॥

అప్రమేయం మహాబాహుం కామాజ్ఞాతమజం నృషు ।
పాండవస్తర్కయామాస కర్మభిర్దేవసమ్మతైః ॥ 13-38 ॥

నాస్య కించిదవిజ్ఞాతం నాస్య కించిదకర్మజం ।
న స కించిన్న విషహేత్ ఇతి కృష్ణమమన్యత ॥ 13-39 ॥

స తు తాం నైష్ఠికీం బుద్ధిం కృత్వా పార్థో యుధిష్ఠిరః ।
గురువద్భూతగురవే ప్రాహిణోద్దూతమంజసా ॥ 13-40 ॥

శీఘ్రగేన రథేనాశు స దూతః ప్రాప్య యాదవాన్ ।
ద్వారకావాసినం కృష్ణం ద్వారవత్యాం సమాసదత్ ।
స ప్రహ్వః ప్రాంజలిర్భూత్వా వ్యజ్ఞాపయత మాధవమ్ ॥ 13-41 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే సభాపర్వాంతర్గత

రాజసూయారంభపర్వణి త్రయోదశాధ్యాయే షోడశశ్లోకాః

సూభాషితమ్

యాచ్యంతే న త్వయాచ్యాని రక్షన్తి శరణాగతాన్ ।
నావజానంతి కృపణాన్ మాద్యంతే న ఘనోష్మణా ॥
యుక్తాహారవిహారాశ్చ యుక్తచేష్టాః స్వకర్మసు ।
ధ్యానాధ్యయనయుక్తాశ్చ న నష్టానుగవేషిణాః ॥
నోపభోగరతా నిత్యం న మాంసమధుభక్షణాః ।
న చ కామపరా నిత్యం న విప్రాసేవినస్తథా ॥
నానార్థసంకథాసక్తా నాలస్యోపహతాస్తథా ।
నాత్యన్తమానసంసక్తా గోష్ఠీషు నిరతాస్తథా ।
ప్రాప్నువన్తి నరా యోగం యోగో వై దుర్లభో భువి ॥

అథ క్షమాప్రార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం
న్యాయేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం
లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రియఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

